

```

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X                                                                 X
X           O R D E   D E R   V E R D R A A G Z A M E N           X
X                                                                 X
X                   K U R S U S   D E R D E   A V O N D           X
X                                                                 X
X                                                                 X
X           H O E   K U N N E N   W I J   D O O R D R I N G E N   T O T   O N S   W E Z E N L I J K   I K   X
X                                                                 X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

```

Dinsdag 24 januari 1984

IK EN VORM

- Een heel mooi, maar tamelijk moeilijk onderwerp. Wanneer u zegt: ik, dan denkt u aan uzelf met uw gevoelens, met uw gestalte, met al datgene wat bij uw leven behoort. Wanneer we esoterisch gaan nadenken komen we al heel gauw tot iets als een superego. Dan is er nog weer eens iets anders en het wordt dan heel erg ingewikkeld. Laten we beginnen met het zo eenvoudig mogelijk te doen vandaag. Als u geen kommentaar heeft wordt het vanzelf ingewikkelder.

Wij zijn deel van één kracht. Hoe je die noemt doet niet ter zake. Of je zegt God, de alkracht, de oerkracht, het eerste beginsel, het maakt verder niet uit. Dit deel van die kracht is de kern van ons ik. Het besef van die kracht zou betekenen dat je geen tijd meer kent. Alle dingen zie je gelijktijdig, beleef je gelijktijdig en - zover je erbij betrokken bent - ben je die gelijktijdig. De opperste vorm van het ik is dus absoluut vormloos. Het kan nog worden uitgedrukt als een besef, maar veel meer blijft er niet over. Juist omdat het zo'n ontstellend omvangrijk beseffen is, kunnen we onszelf daaraan niet gemakkelijk overgeven. We willen misschien nog wel een keer ons denken stilleggen en dan komen er wat gevoelens. Misschien kunnen we die gevoelens ook nog een ogenblik vergeten, maar wat blijft er dan over. Niets In dat niets zit ook de werkelijkheid van ons ik. Want wij zien niets, wij beleven niets omdat we niet beseffen. Maar op het ogenblik, dat ons besef groter wordt, wordt als het ware het niets - het witte gebied op de kaart van ons bestaan - iets kleiner. Het blijft er wel. Misschien dat we uiteindelijk zover gaan, dat we zeggen, dat we alles beseffen en dan is er nog één ding, een soort vonk of vlam of een lichtflits in me. Die kan ik niet definiëren, die kan ik ook niet zien. Dat is mijn weergave voor het laatste onbekende, dat er in een mens bestaat.

Wanneer we nu bezig zijn met vorm en vormelijkheden - want dat hoort er ook bij - moeten we heel goed beseffen, dat het allemaal zeer tijdelijke aspecten zijn. U zit in dit leven vandaag en u zegt: ik ben een flinke vent, ik ben een mooie vrouw misschien of wat anders en je vergeet dat de vrouw van vandaag misschien de man van de volgende inkarnatie is. De vormen wisselen. Die veranderen voortdurend. Kijk gewoon naar de waarden die u hanteert. Die dingen die u in uw kindsheid geloofde zijn heel andere dingen die u vandaag gelooft. De dingen die u hebt gedaan in uw leven veranderen ook voortdurend. Er zijn bepaalde gewoonten die blijven bestaan, maar de interpretatie die je er aan geeft verandert voortdurend. Alles wat verandert kunnen we nooit als een vaste waarde rekenen. Het is een gebeuren, het is geen vaste waarde. Het ik is een vaste waarde.

Wanneer we gekonfronteerd worden met de vorm, met de wereld waarin we leven of dat nu een geestelijke of een stoffelijke wereld is, met de voorstelling die we van onszelf hebben, met de beperkingen die we ons onwillekeurig opleggen, dan zijn we bezig met de vorm. Je zegt dan: dat ben ik. Maar je bent het eigenlijk juist niet. De vorm die wij aannemen is misschien nodig omdat we alleen op die manier iets van de aangevoelde werkelijkheid van onszelf kunnen vertalen. Maar het is maar een hulpmiddel. Het is nooit de werkelijke reden van het bestaan. Het is nooit de werkelijke oorzaak van onze betekenis. Die ligt veel verder weg.

Zoek je nu in vormen dan moet je ook begrijpen, dat vormen bedrieglijk zijn. Het klinkt krankzinnig wanneer je dat zo zegt, maar probeer nu eens na te gaan bijvoorbeeld hoe een Rus spreekt over democratie, hoe een Nederlander spreekt over democratie en hoe een Amerikaan erover spreekt. Drie keer hetzelfde woord, drie keer een totaal andere betekenis. Toch is dat een vorm. We spreken over mooi. Een Nederlands vrouwelijk kamerlid is nogal gemet. Ze kwam in een negerstaatje terecht en ontdekte tot haar verbazing, dat ze daar door haar vormen een grote schoonheid was. Het beeld dat ze van zichzelf had: ik ben te dik. Wat is nu waar? Er zijn mensen die zeggen, dat je het allemaal heel goed moet onthouden, je moet het heel goed zien, die veranderlijkheden zijn alleen maar uiterlijk. Wat blijft ons dan over? Zelfs wanneer we met het Christendom bezig zijn lopen we overal vast. Wij leven in een uiterlijke wereld. Petrus kreeg de sleutels van het Koninkrijk der Hemelen. Maar waar ligt dat eigenlijk? Het Koninkrijk Gods ligt in ulieden. Het staat er duidelijk. Waar ben je nu aan toe? Het zijn dingen waarover je niets kunt zeggen. Het zijn allemaal formaliteiten, vormen. Het zijn in feite vaak ontvluchtingen van de werkelijkheid.

Je kunt natuurlijk wel proberen door te dringen tot een diepere waarheid. Als je bijvoorbeeld in het Christendom kijkt is er een richting die later - helaas of gelukkig of hoe moet je dat zeggen - ondergedoken is en terechtgekomen is in alchemisme. Dat is de gnosis.

Wanneer je de kern van de zaak bekijkt verslindt de tijd zichzelf. Het bekende zegeltje van de slang met daaronder het bekende Abraxos (?). Wij zijn gevangenen van de tijd omdat we niet in staat zijn de werkelijkheid te beseffen. De werkelijkheid namelijk is niet het gebeuren. De werkelijkheid is de zin van het gebeuren en de zin van het gebeuren, dat staat wel vast, is een eeuwige waarde, maar het gebeuren in zichzelf is een flux, een voortdurende verandering.

Het grote probleem "ik" is eigenlijk: wat moet ik doen? Als ik God wil erkennen moet ik ophouden zelf te zijn. Het ik-beeld dat ik maak, ook een vorm, moet ik verliezen voordat ik waarlijk mijzelf kan worden in God. Dat zijn zaken waar de mensheid - en ook de geest, laten we eerlijk zijn, wij hebben ook ons eigen wereldje - nogal eens in vastloopt. Zelfs wanneer je doet aan esoterie dan wil je graag in jezelf keren zoals dat heet, jezelf leren kennen, de weg naar binnen toe, het innerlijke pad. Maar wat ontmoet je? Dromen. Er is niet werkelijk een afzichtelijke wereld vol dreiging. Er is niet werkelijk een jungle met verscheurende dieren en er zijn heus geen demomen die u achtervolgen. Er is ook geen wereld van grazige weiden waarin je huppelend en dartelend rond kunt lopen. Zo min er fantastisch mooie tuinen zijn. Die dingen komen uit jezelf voort.

Wij interpreteren. Wanneer we bezig zijn met esoterie worden we gekonfronteerd met allerlei beelden, voorstellingen, zelfs met belevingen die eigenlijk niets anders zijn dan interpretatie.

Begrijp je dit dan wordt ook veel begrijpelijker waarom zoveel leermeesters en goeroe's zeggen: mens, je moet vergeten, dat je er bent. Pas op dat moment besta je werkelijk. Dan bedoelen ze niet, dat je jezelf kunt vergeten, want als jij niet denkt, ben jij degenen die niet denkt, dus je bent er. Maar de beeldenwereld, de vormenwereld laten verwazen om zo jezelf te leren zijn in de eerste plaats.

De mens zegt al gauw: ken u zelf, leer jezelf kennen. Maar dat is maar een betrekkelijke waarheid. Want kennen, dat is een menselijk begrip, dat is gebaseerd op de verschillen tussen jou en het andere. Onze gehele bewustwordingsgang is er door getekend van begin af aan, dus wat dat betreft is het niet iets bijzonders, dat men het zegt. Het enige wat men niet begrijpt is dat je een stap verder gaat dan het ken u zelf. Ken u zelve is voor een kosmische spiegel gaan staan en zeggen: wat ben ik. Jezelf erkennen dat is versmelten met je spiegelbeeld, geen erkennen meer, maar existentie.

Op het ogenblik, dat je daarmee begint zeggen de meeste mensen, dat het veel te hoog is, dat het veel te ver is gegrepen. Ik kan met ze meevoelen. Per slot van rekening heb ik ook allerlei belevingen die ik niet graag zou vergeten. Ik heb contacten gehad met entiteiten die voor mij ontstellend hoog en lichtend zijn. Me daarmee verbonden voelen is voor mij een deel van mijn ik. Wanneer ik nu vergeet wie ik ben, vergeet ik ook dat. Dat komt omdat wij niet in staat zijn de werkelijkheid te zien. Een kollega van mij gebruikte dit beeld. Hij zei: "Kijken naar de werkelijkheid is als kijken in zon. Voor een ogenblik kun je het misschien uithouden, dan weet je nog niet wat je ziet. Wanneer je probeert te zien, word je blind. Wanneer je blind wordt zie je het nabeeld van de zon. En het nabeeld maakt je duidelijk wat die zon in je waarneming voor je is geweest."

Zo is onze beleving van God, maar ook de beleving van onze eigen werkelijkheid.

Wanneer je nu op weg bent naar jezelf en ik neem aan, dat we dat allemaal toch doen, dan moet je dus eigenlijk beginnen bij de vormenwereld. Wat is er nu werkelijk belangrijk? Is het belangrijk wat een ander van u denkt? Ik dacht van niet. Oh ja, het kan makkelijk zijn als ze allemaal goed van je denken vooral als je het tegenovergestelde bent. Wezenlijk belangrijk is het niet. Belangrijk is dat je jezelf bent. Dat hoor je steeds weer: wees jezelf, maak jezelf waar. Waarom? Eenvoudig omdat in ons een groot gedeelte van ons weten begraven ligt. We weten, dat we deel zijn van de bewustwordingscyclus, natuurlijk. De vorige fasen die we hebben meegemaakt zijn een beetje vastgelegd in hetgeen we nu innerlijk, emotioneel, geestelijk zouden willen zijn, zouden willen doen. Dat botst heel vaak met de wereld om ons heen. Vergeet niet, die wereld is veranderlijk. De wereld is geen vaste waarde. Wat ik ben geworden door alle voorgaande ontwikkelingen is voor mij een deel van de eeuwige waarde die eens ik zal zijn. Daarom moet je die kant uit. Je moet niet proberen om met oogkleppen voor te lopen natuurlijk en dan zeggen, dat je de hele wereld niet meer wilt zien. De betekenis van die wereld bestaat alleen in datgene wat jij vanuit je diepste wezen, vanuit je eigen kunnen in die wereld tot stand brengt.

De één zal misschien een latje timmeren of een babysokje breien en de ander zal misschien een nieuw universum ontdekken en eigenlijk doen ze alleen maar hetzelfde. De verschillen die we maken liggen in de mens, in de menselijke waardering, in die voortdurende variabele die menselijk denken heet.

De werkelijkheid ligt in het waarmaken van jezelf. Dat kun je net zo goed door het timmeren van een latje, het breien van een sokje als door het de hemel weet welke ontstellende of grootse ontdekking die je doet.

Dit houdt in, dat iemand die zichzelf wil leren kennen zich niet alleen af moet vragen wat hij is of wat hij doet in de wereld, maar hij moet zich ook afvragen wat hij zou willen zijn, wat hij zou willen doen vanuit zichzelf.

Dan komen we altijd weer voor een hele hoop dingen te staan die de mensen niet begrijpen.

Neem dit bijvoorbeeld. De mens denkt: wat zou ik willen doen? Hij denkt aan een medemens, mogelijk van de andere kunne en hij denkt: dat zou ik willen doen. Nu zegt hij tegen zichzelf, dat het niet goed is. Hij zou niet moeten zeggen, dat het niet goed is, maar dat het verkeerd begrepen is. Want het diepste innerlijk wenst helemaal geen materiële contacten, maar het wenst een versmelting met andere ego's, met andere persoonlijkheden. Wat is duidelijk? Hoe kunnen wij ooit opgaan in de werkelijkheid, ik-zijn in de totaliteit, wanneer we niet versmelten met anderen. Wij ontkomen eraan door er allerlei voorstellingen van te maken. Ja, als ik nou maar een vereniging vind die goed is voor mij; als ik nu maar een kerk vind waarin ik helemaal op kan gaan met mijn medeleven in het geloof, als er nu maar een partij is die goed voor mij is, etc. etc. Wat je zegt is niet waar. Het is juist het typerende. Het zijn vormen die je stelt voor de werkelijkheid.

In de tien geboden staat: ik ben de heer uw God. U zult geen gesneden beelden voor uw aangezicht stellen. Dan denken de mensen, dat je geen beeldjes mag maken. Ach mijn lieve God, als alle beeldjes die er gemaakt zijn tussen mens en God zouden moeten staan, zou God veel te ver weg zijn. Maar God is vlakbij, God leeft in je. Het beeld dat je tussen jezelf en God stelt is juist het beeld van de wereld zoals die is. En zoals je in die wereld zou moeten zijn. Je vraagt je niet af wat moet ik zijn in God, je vraagt je af: wat moet ik zijn in de wereld.

Dat brengt natuurlijk wel wat conflicten voort.

+ Vraag over gesneden beelden.

- Gesneden beelden is een vertaling voor een woord wat ook bepaalde steen, geslepen steen kan betekenen. Ik heb dit woord weggelaten. Het is ook veel gemakkelijker voor de mensen, dan kunnen ze het buiten zichzelf zoeken.

We worstelen vandaag met het ik en de vorm. Hoe leer ik mezelf kennen, als ik steeds weer vormen van mezelf, tussen mezelf en God stel. U denkt misschien dat het niet waar is, maar wanneer de mens over God praat wat ziet dan de één? Een lichtend wolkje. De tweede weet het niet. De derde zegt, dat het een oude heer op een troon is. De vierde zegt,

dat het een herrezen Osiris is. Beelden. Vormen. Voorstellingen. Terwijl datgene wat waar is niet in vorm uitdrukbaar is. Elke vorm is de vermindering van een klein detail van de werkelijkheid. Weet u nu, dat ik wel kan begrijpen, dat de andere spreker dit onderwerp voor een ander had opgegeven?

Het klinkt ontzettend ingewikkeld, maar het is eigenlijk doodeenvoudig. Op het ogenblik, dat ik mijzelf wil leren kennen, leer ik mijn dromen kennen. Zeker langs de innerlijke weg. Maar wanneer ik mijn dromen ken moet ik verder gaan. Een inwijdingspad betekent niet, dat je overal kunt blijven staan, dat je hier kunt wachten omdat je bang bent en daar omdat je feest wilt vieren. Dat hebben ze in de oudste inwijdingsgeheimen al gekend. U moet altijd verder gaan. Verder gaan en alles opzij zetten, de schatten die naast je staan, maar evengoed degenen die je lief zijn en die misschien om hulp roepen. Alles wat je hebt, alles wat je bent geweest, moet je achter laten en verder gaan. Dan kom je misschien ergens aan de magische nis waar het magische vuur brandt. Dan kun je niet verder gaan en je kunt zeggen, dat je tot zover kunt gaan met de bereiking.

Dat is je leven. Je leven, dat zijn: man, vrouw, kinderen, familieleden, vader, moeder, je kollega's, de situatie in de staat of de straat, de situatie van huisvesting, economische verhoudingen, sociale rangorde, al dat soort dingen.

Nu kunt u wel zeggen, dat dat voor u niet belangrijk is, maar als je eerlijk bent moet je zeggen, dat die dingen in je leven een grote rol spelen. Dat zijn vormen. Het zijn geen wezenlijkheden, zoals men dat noemt. Het zijn dingen die voortdurend veranderen. Wanneer je de waarheid wilt zien, mag je je niet door de beelden laten verleiden om van je pad af te gaan.

We kunnen kijken naar een geestelijke wereld bijvoorbeeld, want waarom zouden we alleen naar een menselijke wereld kijken nietwaar, dan is het net of u van alles de schuld krijgt.

Wat is een sfeer? Een sfeer is een wereld waarin een schijn van vormen bestaan, maar die schijn van vormen is tot stand gekomen op dezelfde manier als bijvoorbeeld dat rechtshouden in het verkeer moet, dat rood licht stoppen en groen licht doorrijden betekent, het is geen werkelijkheid. We hebben die sfeer nodig. Die sfeer kent haar eigen kracht, ze kent haar eigen wetten. Wat blijkt? We zijn de gevangene van die wereld wanneer we er niet boven uit kunnen komen. Op het ogenblik echter, dat we die wereld niet meer zien als al-bepalend, staan we open voor een nieuwe waarheid. Er komen nieuwe elementen in ons denken, in onze waardering. Voor we het weten verbleekt de wereld waarin we meenden te leven en ontdekken een andere wereld en beginnen die ook weer te omschrijven. Het is een droom, want die wereld is niet echt. Ze is niet onaantastbaar, integendeel, wanneer ons besef verandert, verandert gelijktijdig die wereld en ze blijft toch dezelfde.

Als dit voor de geest geldt zit je in de stof natuurlijk met het probleem dat de droom van het menselijk leven dermate vast is, dat als iemand op

je tenen trapt je wel kunt zeggen, dat het niet echt is, maar je voelt het verduveld goed. Wat je eventueel terugzegt is dan ook wel een reële gevoelsuiting.

Begrijp het goed, u zit in een wereld waarin de vormen buiten u bepalend zijn, voor u. Maar het gaat niet om de vormen van die wereld, het gaat in wezen om de vraag: in hoeverre bestaat er voor mij konflikt en in hoeverre bestaat er voor mij harmonie.

Daar waar harmonie bestaat, daar is als het ware de rest uitgewist, het telt niet. Daar waar konflikt bestaat, moeten wij beseffen hoeveel van het konflikt uit onszelve voortkomt. Het is moeilijk, ik weet het. Het is ook niet iets waarvan ik aanneem, dat u het één, twee, drie zoudt kunnen behalen.

Het gaat hier om vorm en ik. Wat is de relatie, wat is de tegenstelling. Dat kun je alleen door duidelijk te maken waar in uw eigen wereld de werkelijkheid ligt en waar de schijn ligt, de verandering.

Er is een mens, een mysticus, die heeft gezegd: "God spreekt niet in woorden, maar in gevoelens." Ergens heeft hij gelijk, want een hogere beleving kun je niet rationeel uitdrukken. Op het ogenblik, dat je daaraan een voorstelling gaat verbinden, is hij al eigenlijk niet echt meer. Gevoelens zijn echter persoonlijke ervaringen. Het is nog een relatie waarbij het ik losstaat van de oorzaak. Pas op het ogenblik dat er een eenheid ontstaat tussen de oorzaak van het gevoel, het gevoel dus de zelfbeleving gelijktijdig godsbeleving wordt, dan ontstaat wat men noemt de mystieke sublimatie. Dan slaat uit alles wat er was de mystieke werkelijkheid neer of zoals de alchemist zou zeggen: het levende goud, het vloeibare goud.

Waarom? Omdat de gevoelswereld in staat is dingen te omvatten die het verstand niet kan omvatten. Weten is goed, begrijpen is beter, dat hebben we al vaak gezegd.

Maar, is het beste niet eenheid beseffen met. Eenheid beseffen met nu is een uitblussing van je eigen beseffen, een aanvaarding van een ander besef in plaats van of in aanvulling. Kijk, daar ligt het werkelijke geheim van de mystieke belevingen. Wanneer een mysticus een contact heeft gehad met wat voor hem God is en dan weten we nog niet of het echt God is, maar het is datgene waarin hij zelf niet meer kan erkennen. Hij kan alleen nog ondergaan. Hij keert terug en dan is hij vol van vrede, licht, vreugde, van kracht. Op het ogenblik zelf beseft hij die dingen niet. Een manifestatie vindt eerst plaats op het ogenblik dat kracht of potentie wordt omgezet in verschijnsel, in werking. Uit de werkingen kunnen we wel iets afleiden ten aanzien van de kracht, natuurlijk, maar weten wij of de potentie, de mogelijkheid dus, inderdaad beperkt wordt door het verschijnsel wat bij ons tot stand is gekomen? Ik dacht van niet.

Eén van de moeilijkheden van het onderwerp ligt in het feit, dat je ook in de geest een ik hebt. En dat dat ik ook bepaalde voorstellingen kent die vergelijkbaar zijn met hetgeen voor u vorm is. Ik moet proberen uit te stijgen boven mijn eigen wereld om duidelijk te maken wat de werkelijkheid is achter onze wereld.

Misschien moet je maar gewoon proberen het te formuleren zonder meer en het niet uit te leggen. Het zijn een soort koans, een soort slagzinnen, een soort magische woorden. Jezus heeft er één gebruikt, trouwens, dat

weet u misschien. In de Hof van de Olijven zou hij gezegd hebben: "Heer, niet mijn wil, maar uw wil geschiede." Zo zou ik zeggen: niet wat ik doe, maar wat ik innerlijk ben, is de waarheid. De kracht die in mij werkt is een werkelijkheid waaraan ik altijd onderworpen zal zijn. Uiterlijkheden zijn de hinderpalen die ik opstel voor ik probeer mijn innerlijk te beseffen.

Eeuwige kracht kan nooit kracht in tijd zijn, maar tijd zelf is een manifestatie van de eeuwige kracht. De ware eenheid waarin het ik zichzelf wordt is de absolute vrede. Elke poging om die vrede te benaderen echter, is een strijd omdat die eenheid nog niet bereikt werd.

Misschien kunt u met die zinnetjes iets doen, ze zijn niet ze erg belangrijk.

Denk dan maar eens aan al die schijnbaar zinloze dingen die ze uitroepen. Oh kleinood in de lotusbloem. Symboliek, symboliek. Toch ergens een waarheid. En de schoonheid van het leven is het kleinood van de werkelijkheid.

Vormen zijn voor ons hinderpalen of we het beseffen of niet. Vormen zijn een werktuig dat we kunnen gebruiken om verder te komen in de richting van onthechting die noodzakelijk is en dan niet onthechting in de zin van verwerping, maar onthechting in de zin van niet gebonden zijn aan. Laten we het heel simpel stellen en dan ben ik meteen aan het einde van mijn onderwerp, zolang iets voor mij noodzakelijk is ben ik er de slaaf van. Zolang ik iets erken als mogelijk deel van mijn bestaan, zonder dat het voor mij noodzakelijk is, is het een weg van zelfopenbaring en een weg van vrijheid.

Hoe minder wij gebonden zijn aan de dingen, hoe mee wij de waarheid omtrent onszelf, ook in het andere, zullen kunnen ontdekken. Jezelf leren kennen is loskomen van de vormen en de beelden waardoor dat ik-denken altijd weer bepaald wordt. Het terugkeren naar de simpele eenheid: ik - God - God - ik. Waar dit bereikt wordt is de bewustwording, zeker zover die op aarde haalbaar is, volledig.

+ Wij kennen God niet. We weten niets omtrent God. We kunnen hem alleen maar ervaren door zijn uiting. Wijzelf hebben de Godsvonk in ons. Gevraagd voorbeeld van uiting.

- Laat ik u een heel eenvoudig voorbeeld geven. U weet misschien niets eens, dat u iets hebt gedaan en als u het wel weet, waarom. Toch is enige tijd vergaan en u bent van binnen blij. Dan spreekt God in u. Je vraagt je af wat de verstandigste weg is en op een gegeven ogenblik kies je toch voor een andere. Waarom? Dat is een uiting van de Goddelijke kracht in u.

Dat God niet kenbaar is, ik heb het eigenlijk al betoogd. God kan beleefd worden, maar kan niet erkend worden, is niet kenbaar. De Goddelijke vonk in onszelf kan beleefd worden, maar ze is niet kenbaar. Het vreemde is echter dit. Het ik dat zich rond die Goddelijke vonk vormt is in staat alle uitingen van het geheel van het Goddelijke te ervaren als verbonden met zichzelf, als een soort wereld, als een deel van het ik. Het ziet al die facetten van het Goddelijke wel degelijk. Het maakt zich daaruit geen beeld van de Godheid, maar maakt uit de beleving van de delen voor zich wel een beleving van de eenheid met de Godheid. Dat is het verschil.

+ Opmerking over optellen van geweten.

- Je moogt er alles bij optellen, maar juist is het niet. Als je je geweten gaat optellen en je zegt, dat het Gods wil is dan moet je je toch eens afvragen of Gods wil toch een kwestie is van erfelijke waarden, erfelijke gewoonten bijvoorbeeld, van dressuur in de jeugdperiode, van dressuur in feite door maatschappelijke omstandigheden. Dressuur door een geloofsverkondiging waardoor de één zich alleen goed voelt wanneer hij zijn vijand de kop afslaat en de ander wanneer hij hem de andere wang toesteeft.

Dat zijn tegenstrijdige dingen. Het geweten wordt voor een groot gedeelte bepaald door dressuur. Dus als je die dressuur er niet af kunt halen die dat onderscheid weet tussen wat werkelijk in je leeft en de reeks voorwaarden die men je heeft aangepreft als vertegenwoordiger van die innerlijke kracht, dan kun je voor mij maar beter dat geweten opzij zetten.

+ Als je het wel kunt.....

- dan spreek je niet meer van je geweten. Dan is het een innerlijk weten dat in u tot uiting komt door een voortdurend besef van harmonie waarbij ingaan tegen dit weten beleefd wordt als een disharmonie, ongeacht de feiten die buiten u bestaan.

Dat weten mag je erbij optellen.

Dat weten is voor ons de stem Gods misschien en zal in feite gebaseerd zijn in dat deel van de Goddelijke totaliteit dat wij zijn. Dus dat is onze oerwaarde. Ik geloof, dat we die voorlopig gerust bij God mogen optellen totdat we beter weten.

+ Opmerking over weten, gnosis.

- Ik dacht het wel ja. Uiteindelijk is gnosis het doordringen tot de essentie. Dat is één van de redenen waardoor alle gnostici vervolgd zijn. Voor een groot gedeelte zijn ze zelfs afgeslacht, zoals u weet. Doodgewoon omdat ze niet zochten naar de uiterlijke vorm, maar probeerden zich aan te passen aan de innerlijk erkende waarden van het Christendom in dit geval. Gnosis is altijd de terugkeer tot de kern. Wanneer u terugkeert tot de innerlijke waarde en daarbij de uiterlijke waarden onbelangrijk gaat achten, dan doet u hetzelfde als de gnostici probeerden te doen en kunnen we het proces dat zich in u afspeelt inderdaad gnosis noemen.

+ Is het niet gevaarlijk te zeggen, dat innerlijke stem deel van God is, voor je verlicht bent. Als je nog niet verlicht bent is het eigenbelang.

- Dat is iets wat heel vaak gebeurt, zoals u weet, maar het heeft toch ook weer zijn voordeel. Wanneer je die innerlijke stem volgt zul je innerlijk altijd vrede kennen. Wanneer je door het volgen van die stem tot onvrede komt, de noodzaak om je te verdedigen als het ware, dan is het duidelijk niet de Goddelijke stem geweest.

Mensen denken altijd, dat je het eerst van een ander krijgen moet. De enige van wie je het krijgen kunt is God zelf. God zelf is deel

van je wezen. Waarom zou je dan zeggen, dat het gevaarlijk is? Alles is gevaarlijk. Als u dadelijk naar buiten stapt kunt u ook uw nek breken, dat is ook gevaarlijk. Gaat u daarom niet naar buiten? Wanneer je eet kun je een verkeerde garnaal krijgen, wie weet waar je dan terecht komt. Eet u daarom geen garnalen meer? Dan bent u tamelijk dwaas als u tenminste niet iets beters te eten hebt. Uw hele leven is risico. Zelfs uw wetten zijn in feite risicowetten. Uw hele samenleving is gebaseerd op een zeer wankel evenwicht. En iedereen die zich ermee bezighoudt staat voortdurend op de wip bij wijze van spreken.

Waarom zou je dan die dingen allemaal acceptabel vinden en zeggen, dat het volgen van je innerlijke stem gevaarlijk is voor je, voordat je verlicht bent. Is de verlichting niet gelegen in het feit, dat je de innerlijke stem erkent en volgt?

- + Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Opmerking over dominé die anderen een zelf gevoeld gezag op wil leggen.
- Er is één verschil. Zij zeggen namelijk: ik ben de stem Gods. Op het ogenblik, dat je jezelf tot een functie van God maakt heb je God al achter gelaten. Dat is ook je eigen weten niet meer. Laten we het zo zeggen. Alle verkondiging doet een beroep op het eigen begrip. Zodra ze daaraan voorbij gaat wordt het een misleiding. Misschien is dit niet erg prettig om te horen, maar het is wel zo.

- + Bereiken eenheid met God erg moeilijk. Wat is beste methode om het te proberen?
- Het is moeilijk, omdat je het onmogelijk acht, dat is punt één. Punt twee, als je het wilt proberen moet je niet aan een ander vragen wat je moet doen. Dan moet je diep stil in jezelf luisteren en proberen in jezelf absolute vrede te vinden. Op het ogenblik dat die vrede - als je eruit terugkeert - een stem krijgt, dan heb je je weg bepaald. Volg die weg. Ik maak het u niet makkelijk met een systeem. Elk systeem in zichzelf - ofschoon het voor een enkeling goed kan zijn - is voor de meerderheid verkeerd. Elk wezen dat leeft is uniek in die zin dat het één bepaald facet van de totaliteit uitbeeldt en wel door alle tijd. Daardoor kan het nooit die eenheid beseffen op een volkome gelijke wijze met andere die niet dezelfde functie hebben in het geheel en dus niet dat deel van het tijdloze vertegenwoordigen in de tijd.
- + Als die twee persoonlijkheden samenkomen, wat gebeurt er dan?
- Als die twee persoonlijkheden samenkomen erkennen zij niet meer elkaar maar God en in God erkennen ze de zin van elkaars vormen voor anderen, maar niet voor zichzelf. Ik heb u gewaarschuwd, dat het moeilijk zou worden.

- + Opmerking over waarmaken. Is dat doen waar je zelf zin in hebt.
- Wanneer je doet waar je zelf zin in hebt dan doe je heel vaak datgene waarvan je besef zegt, dat je het eigenlijk niet zou moeten doen. Op dat ogenblik is het natuurlijk zinloos geworden. Maar jezelf waarmaken betekent dit. Je hebt een gave of een talent. De één is misschien een goede tuinman en de volgende is misschien een goede slachter. De derde is een goede architect en de vierde is uitstekend geschikt voor loodgieterswerk. Dan moet je niet proberen iets anders te zijn. De tuinman moet geen architect worden, de

architect geen loodgieter, enz. enz.

Je moet gewoon gebruik maken van je eigen kwaliteiten en je eigen gaven. Nu is dit vergelijkend gezegd natuurlijk. Het betekent dus in wezen, dat je zelf voelt wat je het beste kunt zijn en kunt doen. Probeer dan eerst die dingen te doen die je goed kunt en wees niet steeds weer gedreven bijna door een behoefte om juist datgene te doen waarvoor je niet geschikt bent. Dat is jezelf waarmaken.

U hebt in ieder geval van een aantal dingen de mogelijkheid, de waarheid of het probleem aangevoeld. Onthoudt u nu één ding. Ik kan u nooit een absolute waarheid zeggen, want u legt het toch zelf uit. Wat voor mij absoluut waar is is het voor u misschien niet volledig. Maar u hebt een stimulans gekregen. Denk eens over de dingen na, probeer datgene wat u aanvoelde eens helemaal aan te voelen door er eerst over te denken en het dan over te laten gaan in een gevoel alleen. Datgene waartegen u in verweer komt, daarvan moet u uzelf eens afvragen waarom u daartegen in verweer komt. Vraag u eens af waarom u het doet, dan leert u uzelf veel beter kennen.

Het is jammer misschien, maar wanneer we op weg zijn naar het ware ik dan zullen we eerst door voortdurende confrontatie moeten ontdekken wat we zijn en pas wanneer we daarin een zeker vertrouwen hebben gekregen kunnen we misschien ook die eenheid aanvaarden. Ik kom dan weer terug op het ene gezegde waarbij je in volle overtuiging en zonder enig voorbehoud kunt zeggen: Heer, niet mijn wil, maar uw wil geschiede.

Als je dat werkelijk kunt doen zonder enig voorbehoud dan heb je een sleutel gevonden tot eenheid, tot harmonie, tot vrede die voor mensen gemeenlijk onvoorstelbaar blijft.

Ik dank u voor uw aandacht, uw begrip en de krampachtige pogingen daartoe.

Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Wanneer in mij het weten langzaam herontstaat
en ik de grenzen achterlaat die in mijzelf geboren werden
toen ik mijzelf niet meer kende
dan vind ik in mijzelf een kracht, een macht
en een verbondenheid die over alle zijn en tijd
te reiken schijnt, ofschoon het nog niet kent
dat wat ik ben, dat wat deez' kracht mij is.
Zo zoek ik dan in samengaan de krachten
werkelijk te verstaan en ken ik nog hun tale niet
het is mijn zijn dat steeds weer ziet
de krachten en fontijnen die saamgebundeld
en geboeid worden tot een kracht die over
aarde is uitgevloed
en een macht is en een harmonie
en geeft in menig leven dat wat je niet erkennen kunt
wat schijnbaar niet gegeven wordt
en toch bestaat.

Want daar waar mens en ik het weten achterlaten
daar komt voor het eerst een werkelijkheid
waar in de krachten niet begrensd
en alle zijn een werkelijkheid
die eeuwig niet ontmenst
maar menselijk in totaliteit
weerspiegelt dat wat in die eeuwigheid
als enige kracht en werkelijkheid
een kern van alle zijn zal zijn.
De Steravond, zo zegt men dan, waar alle krachten samenvloeien
waar geestelijke machten bloeien en dan gericht als schicht van licht
over land en streken gaan.
Maar is niet in de eerste plaats een toch elkander diep verstaan
dat zonder kennis, zonder al bemoeienis tesamen vloeit
totdat het één licht, één werking en één kracht zal zijn.

Eén is de kracht, één is het zijn
en wij die uit verdeeldheid groeien naar eenheid
en ons steeds vermoeien omdat we eenheid niet begrijpen
in ons zullen de krachten rijpen en wringen
tot het lijkt of heel ons wereldje en heel ons zijn gaat springen,
ontploffen en ontplooiën en wij in wanhoop zeggen:
is dit het eind der tijd? en dan in vrijheid kracht belevend
ontzet haast staan in werkelijkheid,
werkelijkheid van leven.
Dát wordt ons zo gegeven.

Zoek de vrede in jezelf, de rust in jezelf en van daaruit zul je de
kracht vinden om meer jezelf waar te maken dan je ooit gedacht hebt.